

DPS

DEMOKRATSKA PARTIJA
SOCIJALISTA CRNE GORE

SKUPŠTINA CRNE GORE

POSLANIČKI KLUB

Predsjedniku

Ivanu Brajoviću

 CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	20. IV 2018. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-1/18-5
VEZA:	
EPA:	
SKRACENICA:	PRILOG:

81000 Podgorica
Bulevar Sv. Petra Cetinjskog 10

tel: 020/ 242 161

faks: 020/ 247 572

e-mail: klub.dps@skupstina.me

Broj: _____

Datum, _____

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, u ime poslaničkog kluba DPS-a, predsjedniku Vlade, postavljam sljedeće pitanje:

Gospodine predsjedniče,

Crna Gora je u periodu od 9. do 12. aprila 2018. godine, učestvovala na međunarodnom finansijskom tržištu i emitovala 500 miliona euroobveznica po najnižoj kamatnoj stopi od kada naša zemlja izlazi na međunarodno tržište euroobveznica. Imajući u vidu navedeno, molim Vas za odgovor kakav je efekat ove transakcije na upravljanje javnim dugom i ostvarivanje ciljeva fiskalne konsolidacije?

OBRAZLOŽENJE

Skupština Crne Gore je u julu 2017. godine, usvojila Fiskalnu strategiju Vlade Crne Gore do 2020. godine, kojom se predviđa srednjoročna fiskalna konsolidacija, koja treba da nakon 2019. godine, omogući ostvarenje budžetskog suficita i uspostavljanje opadajućeg trenda javnog duga, dovodeći ga na nivo od ispod 60% BDP.

U cilju optimizacije procesa upravljanja javnim dugom, Vlada je u martu 2018. godine, usvojila i srednjoročnu strategiju upravljanja javnim dugom. Upravljanje javnim dugom je jedan važnih aspekata jačanja makroekonomske stabilnosti kao osnovnog stuba ostvarenja dinamičnog ekonomskog rasta i unapređenja životnog standarda građana. Dakle,

fiskalna stabilnost i održivost su nužni za unapređenje životnog standarda, a važan element fiskalne održivosti je smanjenje javnog duga. Nedavna emisija euroobveznica u iznosu od 500 miliona eura na 7 godina sa kamatnom stopom od 3,375% je, očekujem, od značaja da bi se smanjio pritisak na javne finansije u srednjem roku i smanjio javni dug.

Odgovor molim u pisanoj formi.

PREDSJEDNIK KLUBA

Prof.dr Miodrag Bobo Radunović

Vlada Crne Gore
Predsjednik

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	3. 5. 2018	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-1/18-5/2	
VEZA:		
EPA:		
SKRAĆENICA:	PRILOG:	

Broj: 01 - 1696

Podgorica, 27. april 2018. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

Gospodin Ivan Brajović, predsjednik

Poštovani predsjedniče,

U skladu sa stavom 7 člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore u prilogu dostavljam pisane odgovore na poslanička pitanja postavljena tokom Premijerskog sata održanog 25. aprila 2018. godine, kako bi isti bili dostavljeni uvaženim poslanicima.

S uvažavanjem,

Duško Marković

Miodrag Radunović, Klub poslanika DPS

POSLANIČKO PITANJE

Gospodine predsjedniče,

Crna Gora je u periodu od 9. do 12. aprila 2018. godine, učestvovala na međunarodnom finansijskom tržištu i emitovala 500 miliona euroobveznica po najnižoj kamatnoj stopi od kada naša zemlja izlazi na međunarodno tržište euroobveznica. Imajući u vidu navedeno, molim Vas za odgovor kakav je efekat ove transakcije na upravljanje javnim dugom i ostvarivanje ciljeva fiskalne konsolidacije?

OBRAZLOŽENJE

Skupština Crne Gore je u julu 2017. godine, usvojila Fiskalnu strategiju Vlade Crne Gore do 2020. godine, kojom se predviđa srednjoročna fiskalna konsolidacija, koja treba da nakon 2019. godine omogući ostvarenje budžetskog suficita i uspostavljanje opadajućeg trenda javnog duga, dovodeći ga na nivo od ispod 60% BDP.

U cilju optimizacije procesa upravljanja javnim dugom, Vlada je u martu 2018. godine, usvojila i srednjoročnu strategiju upravljanja javnim dugom. Upravljanje javnim dugom je jedan od važnih aspekata jačanja makroekonomske stabilnosti kao osnovnog stuba ostvarenja dinamičnog ekonomskog rasta i unapređenja životnog standarda građana. Dakle, fiskalna stabilnost i održivost su nužni za unapređenje životnog standarda, a važan element fisklane održivosti je smanjenje javnog duga. Nedavna emisija euroobveznica u iznosu od 500 miliona eura na 7 godina sa kamatnom stopom od 3,375% je, očekujem, od značaja da bi se smanjio pritisak na javne finansije u srednjem roku i smanjio javni dug.

Odgovor molim u pisanoj formi.

ODGOVOR

Uvaženi poslaniče Radunoviću,

Želim da Vam se zahvalim na postavljenom pitanju, uvjeren da je sposobnost upravljanja javnim dugom od strane Vlade veoma važana za ekonomsku politiku ali i svakog građanina u zemlji.

Polazeći od osnovnog cilja ekonomske politike, a to je održiv ekonomski rast i povećanje životnog standarda, Vlada u posebnom fokusu ima fiskalne mjere usmjerene na jačanje ukupne makroekonomske stabilnosti.

U ostvarivanju tih ciljeva, sprovode se mjere fiskalne konsolidacije, ostvarivanja budžetskog suficita i uspostavljanja opadajućeg trenda javnog duga u srednjem roku.

Navedene mjere značajno su doprinijele unapređenju kreditnog rejtinga naše zemlje. A na taj način i jačanju povjerenja međunarodnih finansijskih tržišta u crnogorsku ekonomiju, i jačanju atraktivnosti Crne Gore kao investicione destinacije.

Vlada je usvojila Srednjoročnu strategiju upravljanja dugom do 2020. godine, projektujući upravljanje javnim dugom u cilju poboljšanja ročnosti i smanjenja troškova njegove otplate.

Smanjenje javnog duga u srednjem roku i promjenu njegove strukture projektovali smo na način da pored emisije euroobveznica, na značaju dobije i emisija domaćih dugoročnih obveznica.

Dakle, shodno Strategiji upravljanja dugom, a prateći povoljna kretanja na međunarodnom finansijskom tržištu, i prilike za povoljno refinansiranje postojećeg duga, Vlada se na osnovu Zakona o budžetu i Odluke Skupštine Crne Gore o zaduživanju za 2018. godinu, opredijelila za emisiju euroobveznica u ovom mjesecu.

Ministarstvo finansija je realizovalo njihovu emisiju na međunarodnom tržištu u iznosu od 500 miliona eura, na period otplate od 7 godina, sa kamatnom stopom od 3,375%, sa namjerom da se prevashodno izvrši refinansiranje dijela državnog duga.

Kako ste i naveli u poslaničkom pitanju, ovo je do sada najpovoljnija emisija euroobveznica sa stanovišta ročnosti i kamatne stope od kada Crna Gora izlazi na međunarodno tržište. Želim da saopštim i činjenicu da ovu emisiju karakteriše skoro tri puta veća ponuda investitora u odnosu na našu tražnju kreditnih sredstava. Dakle, interesovanje je bilo oko milijardu ipo eura.

Karakteriše je i povećanje broja investitora, među kojima su i veliki međunarodni investicioni fondovi i bankarske grupacije, dominantno iz Evrope, SAD i Azije.

Ovo zapravo znači da je kreditni rejting Crne Gore na zavidnom nivou, a takav razvoj događaja ohrabruje i sa referentnih adresa ukazuje nam da smo na ispravnom putu finansijske konsolidacije i stabilnosti.

Dakle, kroz ovu emisiju refinansiran je dio obaveza Crne Gore po osnovu euroobveznica izdatih 2014, 2015, i 2016. godine sa rokom dospelosti od 5 godina, u ukupnom iznosu od 362 miliona eura. Kamatne stope na tada izdate euroobveznice koje dospijevaju 2019, 2020. i 2021, bile su u prosjeku na nivou od 5%, tako da smo ovom emisijom obezbijedili 362 miliona eura, i napravili zamjenu postojećeg duga povoljnim sredstvima sa kamatnom stopom od 3,375%.

Kazano brojkama – visina otplate obaveza koje dospjevaju u periodu 2019-2021. smanjena je u 2019. godini za 110,9 miliona eura, u 2020. godini za 178,7 miliona eura i u 2021. godini za 72,55 miliona eura. Time se postiže i poboljšana dinamika otplate duga u naredne tri godine, i produžena ročnost duga, što u značajnom obimu relaksira naš budžet.

Transakcijom koju smo upravo obavili smanjen je pritisak na javne finansije tokom srednjoročnog perioda. Takođe, na ovaj način je omogućeno da se dio realizovanih sredstava, od oko 100 miliona eura, iskoristi za otplatu obaveza u naredne dvije godine, i time umanju potreba za zaduživanjem.

Podsjećam da ćemo u skladu sa Strategijom upravljanja dugom uskoro realizovati i kreditni aranžman u iznosu od 250 miliona eura koji je podržan garancijom Svjetske banke, zasnovanoj na uspješno vođenoj javnoj politici. Na taj način biće nam obezbijedena finansijska sredstva pod povoljnijim uslovima, sa rokom otplate od 12 godina, grejs periodom 4 godine, i izuzetno povoljnom kamatnom stopom.

To će takođe omogućiti dodatno smanjenje finansijskog pritiska u pogledu otplate duga u narednom periodu. Dio sredstava iz ovog kreditnog aranžmana poslužiće za finansiranje budžeta u 2018. godini, dok će dio biti iskorišćen za formiranje rezerve i otplatu obaveza u narednom periodu.

Poštovani poslaniče Radunoviću,

Imajući u vidu da jačanje fiskalne stabilnosti i unapređenje konkurentnosti zemlje predstavlja stub uspješne ekonomske politike, aktivnosti Vlade o kojima sam govorio su važan korak u pravcu jačanja fiskalne održivosti naše ekonomije.

Mjere koje smo sproveli tokom perioda od samo 15 mjeseci, brzo i značajno su poboljšale poziciju Crne Gore na međunarodnom tržištu. A potvrdu kredibilitnosti naše fiskalne politike dala su upravo međunarodna finansijska tržišta i institucije, kroz izraženu zainteresovanost za kupovinu crnogorskih euroobveznica i ponudu kreditiranja u cilju refinansiranja dijela javnog duga pod povoljnijim uslovima od postojećih.

Povlačenje sredstava za izgradnju prioritetne dionice autoputa Bar-Boljare do kraja godine podići će nivo našeg javnog duga na oko 70 procenata bruto domaćeg proizvoda. Međutim, usljed rezervi stvorenih emisijom euroobveznica, i realizacijom kredita od 250 miliona eura uz garanciju Svjetske banke, već do kraja 2020. godine očekujemo da se javni dug smanji do nivoa od oko 60 procenata bruto domaćeg proizvoda.

Dakle, nijesmo se zaduživali za tekuću potrošnju, niti to imamo u planu. I ne samo to – bez ovakvog rezultata Vlade i Ministarstva finansija, kapitalne investicije u infrastrukturi bile bi značajno smanjene, a naš razvoj usporen.

Konačno, tokom 2020. godine, dakle do kraja ovog mandata Vlade, očekujemo ostvarenje suficita u budžetu, a time i stvaranje prostora za dalju otplatu javnog duga. A to će osloboditi sredstva za nove razvojne projekte, koji će donijeti ekonomski rast i bolji životni standard našim građanima.

Zahvaljujem na pažnji!